

Beleidsplan 2018-2021

Nederlandse Vereniging voor Medische Geschiedenis

Postadres:
Fokdiep 4
8321 MK Urk

Inhoud

Inleiding	3
Visie en missie NVMG	3
Doelgroepen NVMG	4
De doelstellingen van de NVMG	4
Beleid:	5
Kansen en risico's	8
Communicatie	9
Activiteiten van de NVMG	10

Inleiding

De NVMG werd in 2013 opgericht met als doel de medische geschiedenis in Nederland te stimuleren en te bevorderen. De aanvankelijke doelstelling werd in 2016 op verzoek van haar leden bijgesteld. Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de medische geschiedenis werd beschouwd als taak van de aan de universiteit verbonden medisch historici. De NVMG zal dit dan ook niet langer als een van haar kerntaken zien. Dankzij het instellen van een schakelcommissie Onderwijs en Onderzoek is de NVMG nauw verbonden met het academische veld. Door deze veranderde taakstelling is het samenstellen van een nieuw beleidsplan op zijn plaats.

In de komende beleidsperiode zal de NVMG zich nadrukkelijker gaan profileren en manifesteren als *verbindende factor* en centraal punt t.a.v. informatievoorziening in het nogal versnipperde en verzuilde veld van de medische geschiedenis in den brede (dus alle disciplines: medici, diergeneeskundigen, tandartsen, paramedici, historici, etc.). Omdat anders dan andere gremia (Trefpunt, Domusoverleg, en Stichting Historia Medicinae) de NVMG een vereniging is met leden (en waar iedereen ook lid van kan/mag worden) kan de NVMG deze rol als bindmiddel ook waarmaken.

Een sterke nadruk ligt daarbij op een grotere digitale zichtbaarheid waarbij vooral het medisch historisch portaal uitgebouwd gaat worden tot een levendige virtuele ontmoetingsplaats.

Gekozen is om het beleid voor de komende drie jaar te laten gelden om in overzichtelijk stappen te komen tot consolidatie van de NVMG in het medisch historisch landschap.

Visie en missie NVMG

De NVMG is een platform voor eenieder die geïnteresseerd is in de medische geschiedenis. Dit geldt voor zowel het individu als voor organisaties die zich bezighouden met medische geschiedenis. Zij verbindt daarmee de verschillende gremia op het gebied van medische geschiedenis hetgeen bijdraagt aan eenheid in het vakgebied.

In de visie van de NVMG behoren geschiedenis van de geneeskunde maar evenzeer de geschiedenis van de gezondheidszorg, de medisch maatschappelijke geschiedenis, de geschiedenis van de verpleegkunde, de farmacie, de fysiotherapie en de geschiedenis van de medische wetenschap binnen het brede en moderne concept van de discipline medische geschiedenis.

Op dit moment zijn er verschillende gremia actief op het gebied van medische geschiedenis met vaak vergelijkbare doelstellingen en overlappende activiteiten. De NVMG stelt dat de positie van de discipline medische geschiedenis in Nederland versterkt kan worden door betere samenwerking tussen de verschillende organisaties op het gebied van medische geschiedenis. De NVMG zet zich daarom in om samenwerking tussen de verschillende gremia te entameren en tot een bundeling van activiteiten te komen door een platform voor medische geschiedenis te realiseren. Met de meest directe partners, t.w. het Domusoverleg en de Stichting Centrum voor Medisch-historische Documentatie en Medisch Erfgoed (SCME) wil de NVMG de komende jaren de samenwerking

intensiveren.

De NVMG stelt zich ten doel om de medische geschiedenis Nederland een eenheid uit te laten stralen zonder dat de eigenheid van de gremia aangetast wordt. Om hierover met de leden en andere geïnteresseerden te communiceren is een goede digitale ontsluiting van de vereniging noodzakelijk. Daarnaast is het aanbieden van relevante informatie middels het zogenaamde medische geschiedenis portaal (MGN-portaal) cruciaal om onze functie als platform waar te maken. De NVMG prioriteert daarom het vernieuwen van de NVMG-website en het uitbouwen van het MGN-portaal voor de komende beleidsperiode.

Doelgroepen NVMG

Het lidmaatschap van NVMG staat open voor eenieder die belangstelling heeft voor de medische geschiedenis.

De doelstellingen van de NVMG

1. De NVMG bevordert de belangstelling voor de medische geschiedenis.
2. De NVMG is een platform voor beoefenaars van medische geschiedenis.
3. De NVMG verbindt en enthousiasmeert haar leden evenals de verschillende gremia die op het gebied van medische geschiedenis actief zijn.
4. De NVMG bevordert de kennis van de medische geschiedenis
5. DE NVMG ondersteunt het academische werkveld binnen de medische geschiedenis waar mogelijk en houdt direct contact met haar middels de schakelcommissie van de NVMG Onderwijs & Onderzoek
6. De NVMG wil het maatschappelijke draagvlak voor het vakgebied medische geschiedenis versterken
7. De NVMG wil de goede omgang met en goed beheer van medisch erfgoed bevorderen en ondersteunen

Beleid

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de NVMG bestaat uit maximaal zeven personen, een voorzitter, secretaris en penningmeester en maximaal vier leden.

Voor invulling van het bestuur geldt dat er vanuit het Domusoverleg, SCME, de schakelcommissie en vanuit een van de verenigingen uit het medische historische gremia een lid voorgedragen kan worden. Alle bestuursleden van de NVMG zitten op persoonlijke titel, zonder last- en ruggenspraak, in het NVMG-bestuur. Zij zijn geen formele vertegenwoordigers of afgevaardigden van genoemde gremia. Wel streeft de NVMG ernaar dat de samenstelling van haar bestuur een goede afspiegeling is van de achterban in den brede en bovendien bijdraagt aan korte lijnen en nauwe banden met belangrijke samenwerkingspartners.

Aantal leden

Streefdoel van de NVMG is, voor de komende jaren, een toename van het aantal leden van ca 5% per jaar.

Interuniversitair Overleg Medische Geschiedenis

Voor de versterking van de academische positie van de discipline medische geschiedenis aan de universiteiten kende de NVMG tot 2016 een commissie Onderwijs en Onderzoek (O&O) met representanten uit de betrokken faculteiten. In 2016 is deze commissie losgekoppeld van de NVMG en verder gegaan als zelfstandig Interuniversitair Overleg Medische Geschiedenis. Tegelijk heeft de NVMG een Schakelcommissie O&O in het leven geroepen om wel te zorgen voor blijvende verbondenheid en uitwisseling met de universitaire, professionele beoefenaren van de medische geschiedenis. De NVMG wil door organisatie van bijeenkomsten een intermediaire rol vervullen tussen universitaire werkende medisch historici en de mensen die dit vakgebied niet beroepsmatig uitoefenen. De NVMG gaat in de komende beleidsperiode onderzoeken hoe hier vorm aan gegeven kan worden. Te denken valt aan een tweejaarlijkse bijeenkomst waarbij zowel universitaire als niet universitaire werkende onderzoekers elkaar ontmoeten

De NVMG stelt vast dat versterking van aandacht voor het medische historisch onderwijs behalve voor geneeskunde ook voor andere disciplines als verpleegkunde, farmacie, diergeneeskunde, tandheelkunde, fysiotherapie en andere disciplines in de zorg nodig is. Hoewel de NVMG zich hiervan dus bewust is, zal hierop tijdens deze beleidsperiode nog geen actie ondernomen worden.

Directe partners NVMG:

De NVMG streeft een intensievere samenwerking na met twee organisaties, t.w. het *Domus Overleg* (DO), de *Stichting Centrum voor Medisch-historische Documentatie en Medisch Erfgoed* (SCME).

De NVMG, het DO en de SCME staan alle drie ten dienste van het bevorderen van de beoefening van medische geschiedenis in Nederland, al doen zijn dat ieder op hun eigen specifieke wijze. De NVMG onderschrijft het belang van zowel het Domusoverleg als van de SCME ten volle.

Domusoverleg

Het DO is het gremium binnen de Federatie KNMG dat een platform is voor de KNMG-partners om de belangstelling voor en de beoefening van de discipline- en specialisme-specifieke medische geschiedenis te coördineren en te stimuleren. Het DO wordt gevormd door vertegenwoordigers van de specialistenorganisaties die benoemd zijn om als aanspreekpunt en contactpersoon de belangen van de geschiedenis van hun specialisme te behartigen. Een belangrijke activiteit die het DO organiseert is de jaarlijkse Domusdag.

Stichting Centrum voor Medisch-historische Documentatie en Medisch Erfgoed (Het Trefpunt)

De SCME (gevestigd te Urk) is een kennis-, documentatie- en erfgoedcentrum biedt een infrastructuur voor geïnteresseerden in de medische geschiedenis en heeft als doel belangrijk medische erfgoed te behouden, te beheren en toegankelijk te maken. De SCME biedt een infrastructuur voor de beoefening van de medische geschiedenis. De SCME organiseert bijeenkomsten zoals lezingen, Witness seminars en onderwijsbijeenkomsten voor studenten. Anders dan bij het DO en de SCME kan een lidmaatschap worden aangaan met de NVMG. Wel is mogelijk donateur te worden van het Trefpunt.

De NVMG wil de onderlinge verbondenheid meer vorm te geven door:

- In het bestuur van de NVMG kunnen op voordracht van beide partners leden toe treden.
- De activiteiten die binnen het DO worden geëntameerd, zoals de jaarlijkse Domusdag, zijn onderdeel van de activiteiten van de NVMG. De NVMG ondersteunt deze activiteiten door financiële garantstelling en indien nodig een financieel bescheiden ondersteuning ten behoeve van de NVMG-leden, en draagt er bovendien aan bij dat de informatie m.b.t. de activiteiten van het DO verspreid worden onder haar leden. Zij zet zich in om anderen te enthousiasmeren voor de activiteiten van het DO.
- De NVMG werkt samen met de SCME. De activiteiten georganiseerd door de SCME worden door de NVMG verspreid onder haar leden. De NVMG zal derden enthousiasmeren voor deelname aan deze activiteiten.
- De NVMG zal, daar waar mogelijk, gebruik maken van de facilitaire voorzieningen in Het Trefpunt.
- NVMG, DO en SCME brengen 3 keer per jaar een gezamenlijke nieuwsbrief uit. Elk van de drie voorzitters schrijft bij toerbeurt een voorzitterskolom in de Nieuwsbrief
- Jaarlijks is er een partneroverleg waarbij de besturen van genoemde gremia bijeenkomen voor onderlinge afstemming van het beleid.

De NVMG wil in de komende jaren ook de samenwerking met andere gremia versterken en ontwikkelen:

Stichting Historia Medicinae

De in 1967 opgerichte Stichting Historia Medicinae (SHM) stelt zich ten doel de wetenschap van de geschiedenis der geneeskunde en der geneeskunst in Nederland te bevorderen. De stichting tracht haar doel te bereiken door het verlenen van subsidies, het uitschrijven van prijsvragen, het organiseren van (wetenschappelijke) bijeenkomsten en het stichten van leerstoelen (artikel 2 van de statuten). Tot op heden heeft de SHM de organisatie van de jaarlijkse Domusdag en de Medisch Historische Marktdag door middel van een financiële garantstelling ondersteund. De SHM heeft vooral haar focus liggen op het stimuleren van wetenschappelijk medische historisch onderzoek en de contacten met de UMC's, lijkt het voor de hand te liggen om een samenwerking tussen de NVMG en SHM tot stand te brengen. Zoals in het beleidsplan van de SHM verwoord: *Globaal gesproken kan hierover worden gesteld dat de SHM beschikt over financiële middelen en de NVMG over menskracht en een infrastructuur.* Om deze reden zijn de SHM en de NVMG complementair aan elkaar. De besturen van SHM en de NVMG hebben begin 2018 de intentie uitgesproken om nader te onderzoeken op welke vlakken een samenwerking tot stand kan worden gebracht. In het komende jaar worden hiertoe concrete voorstellen gedaan.

Mastertraject medische geschiedenis

De NVMG wil een samenwerking tot stand brengen met het Mastertraject Medische geschiedenis (VU). Deze is tot op heden nog niet geëffectueerd. Daar de NVMG het als haar taak ziet studenten de gelegenheid te geven het medisch historisch onderzoek, dat zij tijdens de mastercursus verricht hebben of verrichten, te presenteren aan een breder publiek, wordt in 2019 samenwerking met het Mastertraject Medische Geschiedenis gezocht in de vorm van het organiseren van een terugkomdag voor alle cursisten uit de periode 2005-2018 (Terugkomdag Mastertraject MG). De terugkomdag is een moment waarop interactie wordt gestimuleerd tussen ervaren medisch historische onderzoekers en studenten. Op deze wijze zal de NVMG onder de aandacht gebracht worden van jongere geïnteresseerden in de medische geschiedenis. Een activiteit waarbij mogelijk een gezamenlijk acteren van NVMG en SHM voor de hand ligt.

Naast het opnieuw opzetten van de terugkomdag kan de samenwerking ook vorm krijgen door bijvoorbeeld een publieksvriendelijke uitgave van de scripties van de masterstudenten vanaf 2005 te organiseren of er voor te kiezen deze scripties beschikbaar te stellen op de website (MGN-portaal). De NVMG gaat onderzoeken of hier mogelijkheden toe zijn.

Besturen van medische historische gremia per vakgebied

De diverse beroeps gebonden medische historische organisaties, zoals de Stichting Verpleegkundig Historisch Bezit, Stichting Farmaceutisch Erfgoed (SFE), Stichting Geschiedenis Fysiotherapie, Stichting Vrienden Tandheerkundig Erfgoed en Veterinair Historisch Genootschap hebben weliswaar hun eigen geschiedenis centraal staan, maar kennen allen een overkoepelend doel, t.w. het bevorderen van medische geschiedenis. De NVMG wil uitdrukkelijk deze gremia ondersteunen in

hun doelstelling. In deze beleidsperiode wordt door de NVMG onderzocht of een organisatie van een jaarlijkse bestuursdag zinvol en wenselijk is. De leden van de besturen van bovengenoemde gremia en het bestuur van de NVMG kunnen met elkaar van gedachte wisselen over de onderlinge samenwerking en ervaringen uitwisselen.

Voor de leden van alle gremia geldt dat zij tijdens de Algemene Ledenvergadering van de NVMG een inhoudelijk programma aangeboden krijgen.

Buitenlandse medisch historische gremia

Geleidelijk zal contact gezocht worden met buitenlandse (zuster) organisaties, hoewel dit nu nog geen hoge prioriteit heeft. Deze contacten zullen vooral onderhouden worden om kennis uit te wisselen. Hierbij valt te denken aan:

1. *European Association for the History of Medicine and Health (EAHMH)*
<https://www.birmingham.ac.uk/research/activity/mds/centres/eahmh/index.aspx>
2. *European Association of Museums of History of Medical Science (EAMHMS)*
<http://www.eamhms.org>
3. United Kingdom: *The British Society for the History of Medicine (BSHM)*
<http://bshm.org.uk>
4. België: *Belgian network for medical History*
(<https://belgianmedicalhistory.wordpress.com>)
5. België: *Montanus, Het Collegium Medico-Historicum Brugense,*
<http://www.montanusbrugge.be>
6. Frankrijk: *Société Française d'Histoire de la Médecine*
<http://www.biusante.parisdescartes.fr/sfhm/>

Kansen en risico's

Door het bevorderen van medische geschiedenis in academische centra niet langer als kerntaak van de NVMG te zien, bestaat de kans dat de NVMG aan draagkracht inboet. De NVMG voorziet echter in een behoefte omdat het medisch historisch landschap op dit moment versnipperd is. De NVMG kan, mits zij haar beleid met voortvarendheid ten uitvoer brengt, een centrale rol spelen. Naast dat zij een belangrijke informatiebron wordt voor iedereen in het medische historische veld, weet de NVMG ook de samenwerking tussen alle gremia te bewerkstelligen. Met de NVMG als koepelorganisatie ontstaat er een eenheid waar alle gremia baat bij hebben. Bij een weinig assertief beleid bestaat het risico om leden te verliezen. Er moet dus stevig ingezet worden op de communicatie om zo de NVMG goed onder de aandacht te krijgen van alle in de medische geschiedenis geïnteresseerden, zowel organisaties als ook individuen.

Communicatie

Website NVMG

De prioriteit zal de komende drie jaar komen te liggen in het ontwikkelen van een nieuwe website waarin het Medische Geschiedenis portaal (MGN-portaal) geïntegreerd wordt. Hiertoe wordt er een speciale werkgroep opgericht, *NVMG digitaal* waarin web redacteuren plaats nemen die zich gaan inzetten voor het aanleveren van content voor de website. De nieuwe NVMG-website wordt dynamisch en overzichtelijk ingedeeld, met een directe link naar het MGN-portaal. Het portaal wordt in deze periode verder ontwikkeld. Er zal naar een mogelijkheid gezocht worden om het portaal in te bedden in een organisatie zodat het onderhoud ervan gewaarborgd wordt. De NVMG zal hiervoor jaarlijks middelen reserveren. De ontwikkeling van het portaal zal stapsgewijs gebeuren. Gezien de grote hoeveelheid werk zoekt de NVMG onder haar leden redacteuren die op basis van vrijwilligheid bereid zijn content aan te leveren.

Nieuwsbrief

De NVMG-nieuwsbrief verschijnt 3 keer per jaar en omvat o.a.:

- Voorzitterspraatje
- Aankondigingen komende NVMG-activiteiten
- Aankondiging activiteiten van het DO en het Trefpunt
- Berichten van zusterverenigingen
- Aankondigingen van bijeenkomsten op medisch historisch gebied (nationaal en internationaal)
- Wetenswaardigheden, boekaankondigingen/reviews
- Inhoudelijke bijdragen/artikelen

Samenstellen flyer NVMG

Tegelijk met de presentatie van de vernieuwde website laat de NVMG in een beperkte oplage een flyer maken waarin de doelstelling van de NVMG beschreven staat. De flyer moet kort, krachtig geschreven zijn en een overzichtelijke lay-out hebben. De flyers worden uitgedeeld tijdens de Domusdag en bijeenkomsten die gerelateerd zijn aan de medische geschiedenis

- 1) Eerst moet het nieuwe beleidsplan worden opgesteld en vastgesteld, zodat ook helder is hoe de NVMG zich wil/moet presenteren naar buiten toe
- 2) Dan heeft het op orde brengen van 'NVMG-digitaal' prioriteit; bij iedere vorm van ledenwerving zal immers voor meer informatie verwezen worden naar website en/of portaal. Tegelijk zou ook een begin gemaakt moeten worden met (een plan van aanpak voor) profilering op de *social media*.
- 3) Pas dan kan er een mooie flyer gemaakt worden, die als eyecatcher kan dienen en waarin verwezen wordt naar de verschillende digitale platforms waarop de NVMG zich dan inmiddels presenteert en manifesteert.

- 4) Tot slot moet er een plan gemaakt worden voor verdere verspreiding van de folder of andere marketingactiviteiten om de naamsbekendheid van de NVMG te vergroten.

Het ligt voor de hand dat de 'NVMG-digitaal' commissie, zodra stap 2) is gerealiseerd, doorgaat als pr-commissie. Daarbij kunnen uiteraard wel t.z.t. personele wisselingen of aanvullingen plaatsvinden.

Activiteiten van de NVMG

Op basis van bovenstaande uitgangspunten wordt het volgende activiteitenplan voorgesteld:

2018 -2019

- De NVMG brengt haar leden op de hoogte van alle activiteiten op het gebied van medische geschiedenis.
- De NVMG houdt twee keer per jaar een Algemene Leden vergadering waarbij er telkens een inhoudelijk programma wordt aangeboden.
- Zij ondersteunt de activiteiten van Het Trefpunt voor medische geschiedenis en het Domus overleg.
- De NVMG brengt 3 x keer per jaar een nieuwsbrief uit samen met DO en SCME
- Cursus medische geschiedenis
- Excursie (Commissie Geschiedenis Verpleegkunde) gericht op de geschiedenis van de gezondheidszorg.
- Historisch Verpleegkundige Dag.
- Vanaf 2019: Terugkomdag Master Traject

Bij de organisatie van de toenemende activiteiten hanteert de NVMG twee basisvoorwaarden:

- Voor de uitvoerbaarheid van het beleid en de daarbij horende activiteiten rekent de NVMG op de bereidheid van de leden om zich in te zetten voor de organisatie en de uitvoering van de verschillende activiteiten.
- Bij de organisatie van activiteiten gaat de NVMG als regel uit van een kostendekkende begroting en toereikend budget per activiteit. Alleen voor de activiteiten die voor de instandhouding van de NVMG essentieel zijn, zoals administratieve ondersteuning van secretariaat en boekhouding, de nieuwsbrief, de website, zal het bestuur aan de Algemene Ledenvergadering voorstellen gelden uit de contributie vrij te maken.

